TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-12

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU MİLLÎ EDEBİYAT ANLAYIŞINI YANSITAN ŞİİR

Cumhuriyet'ten önce ortaya çıkan Millî Edebiyat anlayışı Cumhuriyet kurulduktan sonra da etkisini devam ettirmiştir. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda "Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şiir" olarak adlandırılan bu gelenek, folklor ve milliyetçilik gibi iki önemli kaynaktan beslenmiştir.

Millî Edebiyat anlayışını sürdüren sanatçılar ve ortaya koydukları eserler "Memleket Edebiyatı" adıyla da bilinmektedir.

Millî Edebiyat anlayışını sürdüren şairler içerisinde "folklor"dan en çok yararlanan temsilcilerden biri Ahmet Kutsi Tecer'dir. Şairin şiirlerinde, bu kuşağın eserlerinde genel olarak öne çıkan ve halk şiirinden alınan biçimsel özellikler önemli yer tutmuştur. Hece ölçüsü, nazım şekilleri, halkın konuştuğu sade dil, bu kuşağın şiirlerinde kullanılmaya devam etmiştir.

Millî Edebiyat anlayışını yansıtan şair kuşağı içerisinde Arif Nihat Asya, Kemalettin Kamu, Ömer Bedrettin Uşaklı, Zeki Ömer Defne, Ahmet Kutsi Tecer, Behçet Kemal Çağlar, İbrahim Alaettin Gövsa, Orhan Şaik Gökyay, Necmettin Halil Onan gibi sanatçılar yer almıştır.

AHMET KUTSİ TECER (1901-1967)

Cumhuriyet Dönemi şair ve yazarlarındandır. Kudüs'te doğan sanatçı, İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümünü bitirdi. Çeşitli illerde edebiyat öğretmenliği yapan Ahmet Kutsi Tecer; Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği, milletvekilliği gibi görevlerde bulundu. İlk şiirlerini Dergâh ve Millî Mecmua dergilerinde yayımlayan sanatçı, Beş Hececilerin temsil ettiği memleket edebiyatı anlayışını sürdürdü. İçten ve duygulu bir söyleyişle yazdığı memleket şiirleri ile tanındı. Halkın yaşama biçimi içerisinde gözlemlediği değerleri şiirlerinde dile getirdi. Şiirlerini Şiirler adlı kitapta toplayan sanatçının Köşebaşı, Bir Pazar Günü, Koçyiğit Köroğlu tiyatro türündeki eserleridir.

SORULAR

SORU 1:

Yalnız senin tatlı esen havanda
Kendi millî gururumu sezerim
Yalnız senin dağında ya ovanda
Başım gökte, alnım açık gezerim

Bu parçada şair aşağıdakilerden hangisine seslenmiştir?

A) Vatan
B) Sevgili
C) Millet
D) Dağ
E) Ova

Cevap: A

SORU 2:

Mavilikler yolcusu!
Ruhumuzun kardeşidir
Güneşlerde parlayan bu yeşil su.
Bayrağımız yeşil sular ateşidir.
Biz bayrağın fedaisi sayısız Türk genciyiz.
Biz hilâle şan arayan korku bilmez gemiciyiz.

Bu dizelerin aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisini yansıttığı söylenebilir?

A) Soyut ve kapalı şiir anlayışını
B) Dinî değerleri öne çıkaran mistik şiir anlayışını
C) Yergi ve mizahtan yararlanan Garip (I. Yeni) şiirini
D) Millî duyarlılığı ön plana çıkaran Millî Edebiyat anlayışını
E) Toplumun problemlerine odaklanan toplumcu gerçekçi şiir anlayışını

Cevap: D

SORU 3:

Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!
Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?
"Tarih"i "tekerrür" diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?

Bu dizelerin şairi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Tarihi, masallarla bir tutar.
B) Tarihten ibret alanları takdir eder.
C) Geçmişten hisse alınmadığına inanır.
D) Önemli olayların tarihe mal olduğunu düşünür.
E) Geleceğe umutla bakılması gerektiğini düşünür.

Cevap: C

